

Grupa medie (clasele V-VI) Matematică

Problema 1 (9 puncte)

Lăsând robinetul deschis, cada din baie se umple în 5 minute. Lăsând deschis ventilul din fundul căzii, ea se golește în 7 minute. Apa vine de la robinet în mod uniform și curge din cadă tot uniform.

În cât timp se umple cada dacă ar fi deschise și robinetul și ventilul?

Soluție:

Notăm cu x litri capacitatea cabei.

Viteza cu care se umple cada (robinet deschis, ventil închis) este $\frac{x}{5}$ litri/minut. 2p

Viteza cu care se golește cada (robinet închis, ventil deschis) este $\frac{x}{7}$ litri/minut. 2p

Când și robinetul și ventilul sunt deschise, într-un minut intră în cada $\frac{x}{5}$ litri și ies din cadă $\frac{x}{7}$ litri, deci în acest caz cada se umple cu $\frac{x}{5} - \frac{x}{7} = \frac{2x}{35}$ litri/minut. 4p

În concluzie, cada se umple în $x : \frac{2x}{35} = \frac{35}{2}$ minute, adică 17 minute și 30 de secunde. 1p

Problema 2 (9 puncte)

Distanța de la Târgoviște la București este de 80 km. În același moment, din Târgoviște pleacă spre București un tren cu viteza de 40 km/h și un porumbel cu viteza de 60 km/h. Porumbelul ajunge în București înaintea trenului, se întoarce spre Târgoviște, când întâlnește trenul se îndreaptă din nou spre București și continuă această mișcare între tren și București până când trenul ajunge în București. Care este distanța totală pe care o parcurge porumbelul?

Soluție:

La prima vedere, problema pare dificilă, deoarece ne gândim să determinăm locurile de întâlnire ale porumbelului cu trenul.

De fapt, problema are o rezolvare mult mai simplă. Să observăm că mișcarea porumbelului are loc atâta timp cât trenul merge de la Târgoviște la București. 4p

Cum trenul are viteza de 40 km/h, el parcurge distanța de 80 km în 2 ore. 2p

Rezultă că porumbelul va zbura și el tot 2 ore, cu viteza de 60 km/h, deci va parcurge $2 \cdot 60 = 120$ km. 3p

Observație: Se punctează orice idee corectă de rezolvare.

Problema 3 (9 puncte)

Arătați că orice număr natural nenul are un multiplu nenul format numai cu cifre de 1 și 0.

Soluție:

Să considerăm numerele 1, 11, 111, 1111, ..., 111...1 (de n ori 1). La împărțirea cu n avem n resturi. Dacă unul dintre numerele de mai sus este divizibil cu n atunci concluzia este evidentă. ... 4pct.

Dacă nu, atunci printre numerele de mai sus nu vor fi decât n-1 resturi. Din principiul lui Dirichlet obținem că două numere din șirul de mai sus dau același rest la împărțire cu n. Fie acestea $A=111\dots1$ (de i ori 1) și $B=111\dots1$ (de j ori 1), $j>i$. Numărul $B-A$ este divizibil cu n, $B-A=111\dots1000\dots0$ (1 de j-i ori și 0 de i ori). 5 pct.

Problema 4 (9 puncte)

Să se scrie 745^{745} ca suma de două pătrate perfecte

Soluție:

$$745^{745} = 745^{744} \cdot 745 = 745^{744} \cdot (16 + 729) = (745^{372} \cdot 4)^2 + (745^{372} \cdot 27)^2.$$

Problema 5 (9 puncte)

Să se determine n întreg astfel încât $3n+1$ și $12n-11$ să fie simultan pătrate perfecte.

Soluție:

$3n+1=k^2$ și $12n-11=q^2 \Rightarrow 12n+4=4k^2$ și $12n-11=q^2$. Prin diferență vom obține $(2k-q)(2k+q)=15$, k, q întregi. Vom obține $S=\{1,5\}$.